Муркаш район хаçачĕ

Çĕнтерӳ ялавĕ

1944 çулхи çу уйăхĕн 5-мĕшĕнчепе тухать

ЗОЛОТОЙ ФОНД ПРЕССЫ 2011 · ЗОЛОТОЙ ФОНД ПРЕССЫ MMVIII · ЗОЛОТОЙ ФОНД ПРЕССЫ MMIX

77 (7931) № ✻ Юн кун, 2011 çулхи юпа (октябрь) уйăхĕн 5-мĕшĕ ✻ Хакĕ ирĕклĕ

Шкулта – çамрăк педагогсем

Паян – Учитель кунĕ

Чуманкассинчи вăтам шкул коллективĕ çулсерен çамрăкланса пырать. Эсир сăн ӳкерчĕкре куракан виçĕ учитель сентябрĕн 1-мĕшĕнче кунта хăйсен ĕç биографине çырма тытăнчĕ. Наталия Валерьевна Аксендарова (сулахайри) хими урокĕсене ертсе пырать, Оксана Георгиевна Федотова вырăс чĕлхипе литературине вĕрентет, Анна Александровна Кириллова ачасене истори тата географи тĕнчипе паллаштарать.

Кăçал шкулта «Çамрăк педагог шкулĕ» ĕçлеме тытăнчĕ. Кунсăр пуçне вĕрентӳре пуян опыт пухнă учительсен ĕçĕ те куç умĕнчех. Апла çамрăк специалистсене професси вăрттăнлăхĕсене алла илсе пыма çăмăлрах пулĕ.

Шкулта вĕренекенсем вара паянхи уявпа кунта ĕçлекен пур учителе те, маларах ĕçленĕ педагогсене те ăшшăн саламлаççĕ. Çирĕп сывлăхпа такăр та вăрăм пурнăç çулĕ сунаççĕ. Учительсене тав сăмахĕ каласа вĕсене юратнине пĕлтереççĕ.

Т. ПАВЛОВА
сăн ӳкерчĕкĕ.

Ачасем хастар учительсене кăмăлласçĕ

Вĕрентӳ сферинчи лару-тăрупа çĕнĕлĕхсене сӳтсе явма, пултаруллисене чыслама паян Муркаша районти хастар учительсем уява пухăнчĕç. Эпир вара маларах район администрацийĕн вĕрентӳ, çамрăксен политики тата физкультурăпа спорт пайĕн пуçлăхне З.Ю. ДИПЛОМАТОВĂНА калаçăва чĕнтĕмĕр.

– Шкулсенче кадрсен ыйтăвĕ тухса тăмасть-и? Учительсен ăсталăхĕ мĕнле шайра?

– Районти шкулсенче 355 учитель ĕçлет. Вĕсен ăсталăх шайне палăртса 270 педагог квалификаци категорине çирĕплетнĕ: аслă категорипе – 40 çын, 1 категорипе 168 çын, 2 категорипе 62 çын. Уйрăм педагогсен ĕçне Раççей шайĕнче те, республика шайĕнче те палăртнă. Çак шайсенчи наградăсене тивĕçнисем чылайăн.

Паянхи куна учительсенчен 227-шĕн педагогика ĕç стажĕ çирĕм е ытларах çулпа танлашать. Стаж пиллĕк çултан сахалраххисем вара 18 кăна. Пиллĕк-вунă çул ĕçлекенсем пурĕ 21 çын, вунă-çирĕм çул ĕçлекеннисем 89 çын. Тивĕçлĕ канăва тухнă 23 учитель паян уроксем ертсе пыраççĕ. Вĕсенчен ытларахăшĕ математика тата физика учителĕсем. Çавăнпа та кадрсен ыйтăвĕ пур. Хальхи вăхăтра акă информатика, ют çĕр-шыв чĕлхине вĕрентекен, физкультура, вырăс чĕлхи учителĕсем те кирлĕ.

– Учителĕн паян мĕнле пулмалла?

– Эпир çулсеренех ятарлă ыйтăм ирттеретпĕр. Ачасем акă ăс-тăн енчен вăйлă аталаннă, тĕрĕслĕхе шута хуракан, хутшăнусем тытса тăма пултаракан, ырă кăмăллă, творчествăлла ĕçлекен, конкуренцире мала тухма пултаракан хастар учительсене кăмăллаççĕ. Федераллă патшалăх вĕрентĕвĕн стандарчĕсенче те учитель çапла пулмаллине каланă. Кунсăр пуçне унта учителĕн паянхи пурнăçăн лару-тăрăвне ăнланмалла, решенисем хăвăрт йышăнма пĕлмелле, компьютерпа та çăмăллăнах ĕçлеме пултармалла.

– Учитель «портретне» палăртрăмăр. Унăн ĕç укçи тата мĕнлерех?

– Çулталăк пуçланнăранпа учительсен ĕç укçи хăпарчĕ. Июнь уйăхĕнче оклад 6,5 процент чухлĕ ӳсрĕ, сентябрĕн 1-мĕшĕнчен хавхалантару пайĕ 14,7 процент хăпарчĕ. Октябрьте ĕç укçине татах та ӳстерме палăртнă. Педагогсен ĕç укçин вăтам кăтартăвĕ республикăри экономика сферинчи ĕç укçин вăтам кăтартăвĕпе шайлашăнса 13 пин те 900 тенкĕпе танлашать.

Учительсем ачасене тĕрлĕ олимпиада-конкурса хатĕрленипе пĕрлех хăйсем те конкурссене хутшăнаççĕ, грантсем çĕнсе илеççĕ. Ку та хушма пулăшу.

– Апла уяв кунĕнче хастаррисене ятран каласан та аван пулмалла.

– В.И. Тихонов (Йӳçкасси шкулĕ), В.И. Алексеева (Оринин), А.Ю. Герасимова (Турай), Г.В. Смирнов (Шатракасси), В.Г. Львов (Муркаш шкулĕ), И.В. Семенов (Мăн Сĕнтĕр), Е.К. Михайлова (Муркаш шкулĕ) вĕрентекен ачасем çулсеренех республика, Раççей шайĕнчи олимпиадăсенче мала тухаççĕ. Пĕтĕмĕшле патшалăх экзаменĕсенчи кăтарту та учителĕн ĕçне кăтартать. Вырăс чĕлхипе акă Л.Ю. Краснова, А.В. Филиппова, Л.А. Волкова (Муркаш шкулĕ), Нискасси шкулĕнчи М.В. Данилова, Оринин шкулĕнчи В.В. Калинина вĕрентекен классем кăтартăвĕсемпе республикăри вăтам кăтартуран та иртеççĕ. Математикăпа А.Д. Максимовăпа В.Г. Смирнова асăнмалла (Муркаш шкулĕ), Нискасси шкулĕнче ĕçлекен З.Н. Мигушовăна, Оринин шкулĕнчи Т.П. Алексеевăна, Чуманкасси шкулĕнчи О.Н. Ивановăна.

Тепĕр ен – учительсем хăйсем конкурссене хутшăнса çĕнтерӳçĕсем пулни. Ку тĕлĕшпе Юнкăсене палăртас килет: Н.В. Шандимирова, И.Г. Илларионова, И.В. Киршева, Т.В. Ермакова. Вăрманкассинчи пуçламăш шкул-ача садĕнче тăрăшакан Г.Л. Пегасовăпа А.В. Корнеева та маттур. Мăн Сĕнтĕр шкулĕнче вăй хуракан Л.В. Ванюшкина, Чуманкасси шкулĕнче ĕçлекен В.Н. Николаева, Шурча шкулĕнчи Н.В. Борзаева, Калайкассинчи Т.А. Ершова, Л.А. Митрофанова хореограф пултарулăхĕпе палăрса тăраççĕ. Çакăн пеккисем нумайрах пулччăрччĕ.

Самантпа усă курса вара паян пур учителе те, ветеран педагогсене те уявпа саламлас килет. Иксĕлми вăй-хал, çирĕп сывлăхпа вăрăм кун-çул сунатăп. Çамрăк ăру шăпишĕн яваплăха туйса, професси ăсталăхне ӳстерсе ĕçлеме вăй-хăват çиттĕр. Хăвăр профессие яланах юратăр, сире вара çынсем хисеплеччĕр.

Н. НИКОЛАЕВА.

ХАКЛĂ ЕНТЕШĔМĔРСЕМ!

Учитель кунĕ ячĕпе сире пĕтĕм чунтан саламлатăп!

Кĕркуннехи çак çутă та янкăр кун эпир пĕтĕм халăх юратакан уява – Учитель кунне паллă тăватпăр. Педагог, воспитатель, наставник профессийĕ яланах чи хисеплĕ профессисенчен пĕри пулнă, ку халĕ те çаплах. Пире шухăшлама, ырăпа усала уйăрма, йывăрлăхсене парăнтарма вĕрентсе пынă çынсем яланах пирĕн асăмра.

Хальхи учителĕн тарăн пĕлӳ шайĕ пулни кăна çителĕксĕр. Вăл вĕрентĕвĕн чи çĕнĕ хатĕрĕсемпе методикисене алла илни, вăхăтпа тан пыни, обществăри тарăн улшăнусене ăса хывни кирлĕ. Чăваш Енре кун пеккисем ытларахăшĕ.

Эпир хамăр енчен учительсемпе вĕренекенсене пулăшма мĕн май пуррине пĕтĕмпех тăватпăр. Çĕнĕ шкулсем, ача сачĕсем хута каяççĕ, кивисене реконструкцилеççĕ, вĕсен пурлăхпа техника бази пуянланать. Чи лайăх вĕренекенсем республика Президенчĕн стипендийĕсене, учительсем грантсене тивĕçеççĕ. Кăçал учительсемпе шкул çулне çитмен ача-пăча учрежденийĕсен воспитателĕсен ĕç укçи шайĕ палăрмаллах ӳсрĕ. Малашне те ку ĕçе туса пырăпăр.

Уйрăм тав сăмахĕ вĕрентӳ системин ветеранĕсене.

Пирĕн хисеплĕ учительсем! Чун ăшшишĕн тата профессионализмшăн, профессие тата ачасене парăннăшăн, иксĕлми энергишĕн тата тĕнчене лайăхрах тума тăрăшнăшăн сире тав сăмахĕ калатăп. Пурсăра та ырлăх, телей, çитĕнекен ăрăва воспитани парассинче ăнăçу сунатăп!

Уяв ячĕпе!

М. ИГНАТЬЕВ,
Чăваш Республикин Президенчĕ.

ХИСЕПЛĔ УЧИТЕЛЬСЕМ, ВĔРЕНТӲ УЧРЕЖДЕНИЙĔСЕН ĔÇЧЕНĔСЕМ, ВОСПИТАТЕЛЬСЕМ, ПЕДАГОГИКА ĔÇĔН ВЕТЕРАНĔСЕМ!

Сире пурне те професси уявĕ – Учительсен кунĕ ячĕпе чун-чĕререн саламлатăп.

Çăмăл мар, анчах сумлă та пархатарлă сирĕн ĕç. Район, республика, Раççей пуласлăхĕ мĕнле килесси йăлтах сирĕнпе, сирĕн ĕçĕрпе çыхăннă. Эсир çакна чун-чĕререн ăнланса ĕçлетĕр, ачасене тарăн пĕлӳ пама, вĕсем пурнăçра хăйсем вырăнне тупма пултарччăр тесе тăрăшатăр. Паянхи çамрăксем кирек епле лару-тăрура та чыса çухатман, нимĕнле йывăрлăха парăнман, чăн-чăн çынсем пулса усчĕр тесе тимлетĕр. Тавах сире çакăншăн.

Эсир пурнăç уттинчен те юлмастăр. Вĕрентӳ ĕçне çĕнĕ технологие çирĕппĕн кĕртсе пыратăр. Çакна валли вара районти шкулсенче условисем пур. Вĕрентӳ учрежденийĕсенче пурлăхпа техника бази палăрмаллах çирĕпленчĕ. Малтанхи çулсенче шкулсем компьютерсемпе пуянланчĕç пулсан, халĕ шкул пурнăçне интерактивлă доскасемпе электронлă дневниксем, журналсем кĕме пуçларĕç. Хăвăрăн пултарулăха та ӳстерсех пыратăр эсир. Малашне те пултарулăхпа пуçарулăх пĕрре те ан иксĕлтĕр сирĕнте.

Сире пурне те çирĕп сывлăх, телей, вăрăм кун-çул сунатăп. Ачасемшĕн эсир яланах юратнă учитель пулса юлăр. Хăвăрта та чун ăшши пĕрре те ан иксĕлтĕр. Хăвăр вĕрентекен кашни ача валли çиттĕр вăл. Ĕмĕтленнĕ ĕмĕтĕрсем çитсе, шухăшлани пурнăçланса пытăр. Умри çулăр яланах уçăлса пытăр.

Ю. ИВАНОВ,
район администрацийĕн пуçлăхĕ.

Декабрĕн 4-мĕшĕ – пĕрлехи сасăлав кунĕ

Кандидатсем паллă

«Пĕрлĕхлĕ Раççей» партин Чăваш Республикин регион уйрăмĕн вун çиччĕмĕш конференцийĕн виççĕмĕш тапхăрĕ Раççей Патшалăх Думин тата Чăваш Республикин Патшалăх Канашĕн суйлавĕ умĕнхи пĕтĕм ыйтăва татса пачĕ.

Партин Патшалăх Думин списокне камсене кĕртнине пĕлтеретпĕр. Списокра пĕрремĕш – Михаил Игнатьев. Йышра çавăн пекех – РФ Патшалăх Думин депутачĕ, Думăн ют çĕршывсен ĕçĕсен комитечĕн ертӳçи Константин Косачев, Президент перинаталь центрĕн тĕп врачĕ Алла Самойлова, федерацин Чăваш Енри тĕп инспекторĕ Руслан Тихонов, Вăрнарти аш-какай комбиначĕн генеральнăй директорĕ Юрий Попов, хăвăрт утассипе тĕнче чемпионки Олимпиада Иванова тата Раççей ФНСĕн Тĕп наукăпа тĕпчев тата шутлав центрĕн гендиректорĕн çумĕ Александр Баранов.

Саламлатпăр

Пирĕн хисеплĕ ĕçтеше, Е. Андреев ячĕпе хисепленекен хуçалăх ертӳçинче вăй хуракан **Виталий Иосифович СЕМЕНОВА** сумлă юбилейпа ăшшăн саламлатпăр. Çирĕп сывлăх, телей, ăнăçу пултăр ялан. Пурнăç çулĕ вăрăм та такăр килтĕр, чир-чĕр санран пăрăнса ирттĕр. Телей сирĕнпе яланах пĕрле çӳретĕр.

Саламлаканĕсем: Е. Андреев ячĕпе хисепленекен хуçалăх ĕçченĕсем.

Хаклă та юратнă мăшăра, аттене, кукаçие – Сыпай ялĕнче пурăнакан **Анатолий Иванович КУДРЯШОВА** 60 çулхи юбилейпа ăшшăн саламлатпăр.

Пурăн ĕмĕр сывлăхпа кăна,
Ырă кăмăл ăшăттăр чунна,
Сывлăх пултăр мĕн ватăличчен,
Пурăнма сунатпăр çĕр çулччен.
Чун юратнă атте, асатте,
Эс салхуллă ан пул нихăçан,
Ăшшăн-ăшшăн кулса кĕтсе ил,
Телейпе, сывлăхпа эсĕ пурăн ялан.

Саламлаканĕсем: мăшăрĕ, ачисем, мăнукĕсем, хăтипе тăхлачисем.

Пирĕн юратнă аннене, кукамайпа мамака – Шуркассинче пурăнакан **Зинаида Семеновна ТРОИЦКАЯНА** 75 çулхи сумлă юбилейпа ăшшăн саламлатпăр.

Тавах сана эсĕ пурришĕн, санăн ырă кăмăлушăн, чун ăшшишĕн. Сывлăху çирĕп пултăр, кун-çулу вăрăм та телейлĕ килтĕр. Ачусемпе мăнукусен пархатарне курмалла пултăр. Кĕрекӳ тăванран, сĕтелӳ çăкăр-тăвартан ан татăлтăр. Турри сана чир-чĕртен сыхлатăр. Эпир сана юрататпăр.

Саламлаканĕсем: ывăлĕсемпе хĕрĕсем, кинĕсемпе кĕрӳшĕсем, мăнукĕсем.

Муркашра пурăнакан **Виталий Иосифович СЕМЕНОВА** 50 çулхи юбилей ячĕпе чун-чĕререн тата ăшшăн саламлатпăр. Ырлăх-сывлăх, ăнăçу, телей, вăрăм ĕмĕр сунатпăр. Çав кунах октябрĕн 4-мĕшĕнче унăн аппăшĕ Валентина Иосифовна СЕМЕНОВА хăйĕн çуралнă кунне паллă тăвать. Ăна та малашнехи пурнăçра мĕн пур ыррине кăна сунатпăр.

Салампа: амăшĕ, ачисем, йăмăкĕ, аппăшĕ, тăванĕсем, тус-юлташĕсем.

УВАЖАЕМЫЕ ТРУЖЕНИКИ И ВЕТЕРАНЫ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА!

ЧРСПКК «Согласие» и **СПКК первого уровня «Моргауши–Согласие»** сердечно поздравляет Вас с Днем работника сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности!

Крепкого Вам здоровья, счастья, благополучия и новых трудовых свершений!

с.Моргауши, ул. Ленина, 38, тел.:6-21-54

Росгосстрах – 90 çулта

«РГС-Поволжье» – «Чăваш Республикинчи тĕп управлени» чикĕллĕ яваплăхлă обществăн Муркашри страхлакан пайĕнче ĕçлекенсем! Çак коллективăн ветеранĕсем!

Сире пĕтĕм чун-чĕререн «Росгосстрах» компани йĕркеленнĕренпе 90 çул çитнĕ ятпа саламлатăп. Хыçа юлнă çак кĕскех мар тапхăр ырă палăрăм хăварчĕ: эсир профессие тĕлĕшĕнчен çирĕплленсех пытăр, сирĕн опытăр та палăрмаллах пуянланчĕ, пултарулăх шайĕ ытларах та ытларах палăрма пуçларĕ. Страхлас ĕçре пуçтарăннă пуян опытăр тата коллективра ăста специалистсем ĕçлени сире ытти страхлакан компанисемпе пыракан конкуренцире малалла çирĕп утăмсем туса пулăшса пырать. Çак хушăра эсир Муркаш районĕн социаллă пурнăçĕпе экономика аталанăвне ырă витĕм кÿрес, граждансен пурлăх тĕлĕшĕнчи интересĕсене хÿтĕлес енĕпе нумай ĕç туса ирттертăр. Чун-чĕререн тав тăватăп сире çакăншăн.

Пурсăра та çирĕп сывлăх, вăрăм кун-çул, телей, тулăх та тăнăç пурнăç сунатăп. Малашне те палăртнă тĕллевĕрсем пурнăçлансах, çĕнĕрен те çĕнĕ меслетсем ĕçе кĕрсех пычăр. Ăнăçу вара çулăра уçсах пытăр.

Ю.А. ИВАНОВ,
район администрацийĕн пуçлăхĕ.

«Росгосстрахăн» Муркашри страхлакан пайĕн ĕçченĕсемпе çак ĕçĕн ветеранĕсем тата пирĕн патра страхлакан çынсем!

Хамăрăн компани йĕркеленнĕренпе 90 çул çитнĕ ятпа сире пĕтĕм чун-чĕререн саламлатăп.

Çак тапхăрта эпир хамăр питĕ вăйлă, кирек епле задачăна татса пама пултарнине çирĕплетсе патăмăр. Кашниех яваплăха туйса тăни, дисциплинăна çирĕп пăхăнни, ĕçе юратни, профессии шайĕ пысăк пулни, кашниех таса чунлă пулни – акă мĕнпе палăрса тăрать пирĕн коллектив. Çакă вара пире пурсăмăра та кирек епле ыйтăва та татса пама пулăшать. Çакна кура ĕнтĕ пирĕн коллектив халăхра ырă ят çĕнсе илчĕ, çынсем пире шанаççĕ.

«Росгосстрах» 90 çул хушши страхлас енĕпе тем тĕрлĕ пулăшу парать. Çак ĕçре кашни клиентăн ыйтăвне, унăн кăмăлне шута илетпĕр. Çакă пире кашни пулăшăва çийĕнчех тата пысăк пахалăхпа пама пулăшать. Эпир кирек кама та пулăшма хатĕр.

Çак паллă кун бизнес енĕпе пирĕнпе партнер пулса тăракансене пурне те пĕр-пĕрне ăнланса ĕçленĕшĕн тав сăмахĕ калас килет. Малашне те пирĕн ĕçлĕ хутшăнусем татах та ытларах аталанасса, хамăрăн бизнес пирĕнтен кашниншĕн усăллă пуласса шанас килет.

Сирĕн пурин те малашне ĕçĕрсем тата та ăнса, çĕнĕ проектсем пурнăçа кĕрсех пычăр. Финанс тĕлĕшĕнчен те яланах тăнăçлăх пултăр тата шанчăклă клиентсен шучĕ ÿссех пытăр. Пурне те çирĕп сывлăх, телей сунатăп. Пултарулăх хăвачĕпе ĕçлес кăмăл сирĕнте тапсах тăччăр.

В.И. ВЯЗОВ,
«Росгосстрахăн» Муркашри страхлакан пайĕн ертÿçи.

«Росгосстрахăн» Муркашри уйрăмĕнче ĕçлекенсем!

«Муркашри чăх-чĕп фабрики» акционерсен уçă обществи сире «Росгосстрах» йĕркеленнĕренпе 90 çул çитнĕ ятпа чун-чĕререн саламлать.

90 çул хушшинче эсир пурнăç кăларса тăратнă мĕн пур тĕрĕслев витĕр чыслăн тухма пултартăр. Çак хушăра пуян опыт пухса хăварăн çирĕп коллективăн сăмахпа ĕç пĕр килнине, хăвăр çĕнĕлле ĕçлеме пултарнине кăтартса патăр.

Пирĕн коллектив 2000 çултанпах «Росгосстрахпа» тачă çыхăну тытса ĕçлет. Пурлăха, куçман пурлăх объекчĕсене страхланипе кăна çырлахмастпăр, хамăр патра ĕçлекенсен пурнăçĕпе пурлăхне тата вĕсен ачисен пурнăçне те çулсеренех страхлатпăр.

Çак проектсемпе пĕрле ĕçленĕрен ĕнтĕ «Росгосстрах» специалисчĕсем клиентсене мĕн интереслентернине, вĕсен кăмăлне пĕлсе тăраççĕ, вĕсем пĕр-пĕрипе яланах тачă çыхăнура. Шăпах эсир клиентсемпе партнерсем пек ĕçленĕрен ĕнтĕ вĕсене хăçан мĕнле пулăшу кирлине пĕлсе тăратăр, вăхăтра пулăшатăр.

«Росгосстрах» системинче ĕçлекенсене малашне те ăнăçу хыççăн ăнăçу сунатăп. Çĕнĕ ĕмĕт-тĕллевĕрсем пурнăçа кĕрсех пычăр. Ĕçлес туртăм, çĕкленÿллĕ кăмăл çĕнĕ çитĕнÿсем туса пыма хавхалантарсах пычăр. Пурсăра та çирĕп сывлăх, тулăх пурнăç сунатăп.

Н.Г. ВАНЕРКИН,
«Муркашри чăх-чĕп фабрики» акционерсен уçă обществин генеральнăй директорĕ.

«Профессие ăнсăртран суйламан»

Паян – Учитель кунĕ

Мария Порфирьевна Огадярова Юнкăри вăтам шкулта пуçламăш классене вĕрентет. Вĕрентÿ ĕçĕнче вăл 22 çул ĕнтĕ. Шкул вĕренсе пĕтернĕ хыççăн çак профессие вăл ăнсăртран суйламанни-не пĕлтерет: ачасене юратнă, урăх ĕçре хăйне курман та, ăна хăйне те шкулта лайăх учительсем вĕрентнĕ.

Канашри педагогика училищинче, Чăваш патшалăх педагогика институтĕнче илнĕ пĕлÿпе никĕсленсе Мария Порфирьевна вăхăт ыйтакан çĕнĕлĕхсене те ĕçре пĕлсе усă курать. Ăсталăх шайне ÿстерессипе те тимлет – хальхи вăхăтра вăл 1 категориллĕ учитель. Ачасемпе ăшшăн калаçса уроксене лăпкă ирттернипе пĕрлех вăл вĕренекенсенчен çирĕп ыйтать.

Ачасемпе тĕрлĕ енлĕн ĕçлени хăйĕн «çимĕçне» нумай кĕттермест: юлашки виçĕ çула илес пулсан акă унăн вĕренекенĕсен 60 процентне яхăн «4» тата «5» паллăсемпе ĕлкĕрсе пырать. «Русский медвежонок», «Кенгуру», «Инфознайка» Пĕтĕм Раççей конкурсĕсене хутшăнса ачасем сертификатсем кăна мар, дипломсем те çĕнсе илнĕ. Раççейри çамрăксен математика чемпионатне хутшăннă Надежда Егорована кăтартăвĕ районта чи лайăххи пулнă. Республика шайĕнчи «Навстречу к звездам» ÿкерчĕксен конкурсĕн икĕ дипломĕ Юнкă шкулнех «килчĕç»: Мария Порфирьевнăн вĕренекенĕсем çĕнсе илнĕ вĕсене. Çитĕнÿсем татах та нумай.

Кăçал Мария Порфирьевна 1-мĕш класпа ĕçлеме пуçларĕ. Апла пулсан – çĕнĕ стандартпа. Анлă тавра курăмлă, хастар вĕрентекен уроксем ирттернипе пĕрлех класс тулашĕнчи ĕçе те хаваспах пурнăçлать. 2008 çулта район администрацийĕн пуçлăхĕн грантне çĕнсе илнĕ педагог ачасем ăс-тăна та, ытти енсене те аталантарса ÿсчĕр тесе тăрăшать.

И. КИРШЕВА,
Юнкăри вăтам шкулти аслă вожатăй.

Спорт

П. Трофимов – Гран-при çĕнтерÿçи

Муркаш тăрăхĕ паллă спортсменсем пулнипе чăннипех те мăнаçланма пултарать.

Акă Кострома облаçĕнчи Буй хулинче хăвăрт утассипе Раççей Гран-при финалĕ иртнĕ. Унта чăваш спортсменĕсем ăнăçлă ăмăртса лайăх результатсем кăтартнă.

Исетерккĕре çуралса ÿснĕ Петр Трофимов 20 çухрăмлă дистанцире мала тухса кубок çĕнсе илме пултарнă.

Хыççăнхи Бацуха (Словаки) хулинче иртнĕ ăмăртура та Трофимова 10 çухрăмлă дистанцире çитекенни пулман. Ку ăмăртура иккĕмĕш вырăна вара Юнкăра çуралса ÿснĕ Александр Яргунькин тухма пултарнă.

Хамăр инф.

Халăха кирлĕ ыйтусене сÿтсе явнă

Çак кунсенче район администрацийĕн пуçлăхĕ Ю.А. Иванов Чăваш Республикин Министрсен Кабинечĕн Председателĕпе О.В. Макаровпа тĕл пулнă. Ĕçлĕ тĕл пулура 2012–2014 çулсенчи республикăри адреслă инвестици программине Муркаш районĕнчи хăш-пĕр объектсене кĕртсе хăварассине сÿтсе явнă.

Чи малтанах тĕл пулура Муркашри районти Культура çуртне реконструкцилес ыйтăва пухса тухнă. Асăннă объектпа проектпа смета документацине хатĕрлесе ăна патшалăх экспертизи витĕр тухма тăратнă.

Мăн Сĕнтĕрте вара культурăпа кану центрĕ çумне хушма çурт (пристрой) тăвас ыйту кун йĕркинчен тухмасть. Çакă кунти Культура çурчĕ Шупашкарти Свято-Троицки арçынсен мăнастирĕпе пĕр çуртра вырнаçнипе çыхăннă. 200 вырăнлă Культура çуртĕнче массăллă мероприятисем ирттерĕç. Çакă мăнастирте служба ирттерме меллех мар. Мăн Сĕнтĕрти культурăпа кану центрĕ (унта кружоксем ирттермелли 3 пÿлĕм, библиотека пур, анчах куракансем валли зал та, сцена та çук) çумне куракансем валли сценăллă зал туса лартни çак ыйтăва татса пама пулăшăччĕ. Çаплах вара Культура çурчĕн пÿлĕмне Шупашкар – Чăваш епархине тавăрса пама та май пулать.

Районта çулсеренех ачасен йышĕ ÿсме пуçларĕ. Çакă ача сачĕсем тăвас ыйтăва кăларса тăратать. Районта хальхи вăхăтра Муркашра 200 вырăнлăх çĕнĕ ача сачĕ тата Мăн Сĕнтĕрти ача сачĕ çумне тата 80 вырăнлăх хушма çурт туса лартассипе проектпа смета документацине хатĕрлес ыйтупа ĕçлеççĕ.

Районти тĕп больницăн поликлиникине тăвас ыйту та вырăнтан тапраннă. Сменăра 500 çынна йышăнмалли пулас поликлиникăн проекчĕ экспертиза витĕр тухнă ĕнтĕ.

Юнкăри пĕтĕмĕшле пĕлÿ паракан шкул çумне спорт залне тăвасси – пурнăç кăларса тăратнă ыйту. Шкулта 171 ача вĕренет. Вырăнти çамрăксем те спортпа туслă. Шкул çумне тумалли спорт залĕн проекчĕ патшалăх экспертизи витĕр тухнă.

Çак объектсене 2012–2014 çулсенчи республикăри адреслă инвестици программине кĕртни вĕсене пурнăçлассине хăвăртлатма май парать. Тĕл пулура çавăн пекех ялсем хушшинче çул тăвас, çÿп-çап тăкмалли полигона тăвассипе çыхăннă хăш-пĕр ыйтусене те сÿтсе явнă. **Л. ПАВЛОВА.**

«Асрах-ха Муркаш тăрăхĕ»

Кун-çул

Çулсем малаллах талпăнаççĕ пулин те самай хыçа юлнă самантсене аса илме пачах та чармаççĕ. Пурнăç тăршшĕпе мĕн чухлĕ хур кайăк карти каллĕ-маллĕ иртмен-ши, çав тапхăртине вара аса илмелли сахал мар. Савăнăçĕ те пулнă, чуна кÿрентерекен саманчĕ те аякранах иртмен пулĕ. Çапах та чунпа парăннă ĕçри тĕрлĕ самант ĕмĕр асра юлать иккен.

– Çĕр çине килнĕ кирек епле çынна та хăй хыççăн ырă ят хăварма, çынпа çын пек пулма, ыттисемшĕн ырă ят хăварма тăрăшмалла, – çапларах пуçларĕ калаçăва, хаваспах иртнĕ тапхăрпа паллаштарма кăмăл турĕ Владимир Федорович Григорьев. Çак каларăша ырă чунлă, пурнăç тути-масине самай активнĕ çын кăна калама пултарать ĕнтĕ. Сакăр вунă çул тултарнă çыннăн çак сăмахсене калама сăлтавĕ те пур, ара кун-çул тăршшĕнче миçе çынна ура çине тăма пулăшман-ши, миçе сакăр вунă çынна ырă туман-ши? Пурне те, паллах, аса илме те майĕ çук. Анчах, питĕ шел, çамрăк çулсенчи лара-тăра пĕлми вăхăт пĕр самантра тенĕ пек хыçа юлать.

Канаш районĕнче çуралса ÿснĕ, Муркаш халăхĕшĕн, Чăваш тăрăхĕшĕн ырми-канми тăрăшнă, халĕ Шупашкар хулинче пурăнакан Владимир Федорович Григорьев çак кунсенче сакăр вунă çул тултарчĕ. Çавна май ăна хамăр район ĕçченĕсен ячĕпе чунтан тухакан ăшă сăмахсемпе саламлас килет, пирĕн паянхи çутă пурнăçшăн ăна тав тăвас, малашне те çирĕп сывлăх, канлĕ ватлăх сунас килет.

– Ĕмĕр сакки, чăнах та, питĕ сарлака иккен, çапах та ĕмĕр вăрăмах теме çук. Сисе те юлаймарăм, çак вăхăта çитрĕм. Астăватăп-ха Кашмаш тăрăхĕнче пулнине, Панкли ялĕн уй-хирĕсенче утнине, хуçалăх ертÿçисемпе канашланине. Пурте пĕр тĕллевпе тăрăшнă, ваттивĕтти уйра ĕçленĕ, тырă пучаххи пуçтарнă, – тесе аса илчĕ Владимир Федорович Муркаш районĕнче ĕçленĕ тапхăра.

Владимир Федоровича чылай вăхăт хушши Муркаш районĕнче ĕçлеме тÿр килнĕ. Коммунистсем ăна районти парти организацине ертсе пыма шаннă. Парти райкомĕн пĕрремĕш секретарĕ пулса вăл вунă çул тăрăшнă. Ун чухне 1969 – 1979 çулсем пулнă. Укçа-тенкĕ типтерлĕ тытас енĕпе те Муркашсем ырăпа палăрнă, вăл тапхăрсенче пĕр хуçалăх та патшалăх паракан кредит илмен. Хăйсем ĕçлесе тунă укçапах саплашăнса пурăннă. Муркашра ĕçленĕ çулсенче вăл ертсе пынипе районти специалистсемпе Францире пулнă, унти ĕç-хĕлпе паллашнă.

– Вăл вăхăта эпĕ пурнăçри чи телейлĕ вăхăтсем тесе шутлатăп. Мĕншĕн тесен вăл тапхăрти ÿсĕм маншăн çĕкленÿллĕ пулнă. Çакна статистика кăтартăвĕсем те çирĕплетеççĕ. 1970 çулсенче район экономикин пур отраслĕ те аталанса, çирĕпленсе пыни паллăччĕ. Вăл çулсене ял хуçалăх вăй илнĕ тапхăр теме пулать. Астăватăр пулĕ П.П. Давыдов ертсе пыракан «Ударник» хуçалăха еплерех ырăпа асăнатчĕç. Ăна республика тулашĕнче те аван пĕлетчĕç. Çавăн пекех «Заветы Ильича», «Свобода», «Герой» тата ытти хăш-пĕр хуçалăхсен çитĕнĕвĕсене астăватăп-ха. Мана нумай çĕрте ĕçлеме тÿр килчĕ, çапах та Муркаш тăрăхне эпĕ ырăпа кăна пĕлетĕп, – аса илет хисеплĕ ветеран вăл вăхăтсене.

Ĕç ĕмĕрĕн ытларах пайне Владимир Федорович финанс енĕпе çыхăнтарнă. Тĕрлĕ районсенчи финанс пайĕсенче ĕçленĕ, тĕрлĕ должноçсенче тăрăшнă. Ăста ертÿçĕ тата специалист Мускавра иртнĕ Коммунистсен партийĕн 25 съездне хутшăнма тивĕç пулнă.

Çапах та пурнăç ыйтнине тĕпе хурса пĕлĕве ÿстерме шутлать, Ленинградри партин аслă шкулĕнче вĕренсе тухать. Ун хыççăн Шупашкар районĕнчи райĕçтăвком председателĕнче тăрăшать. Çÿллĕрен те çÿллĕ шая улăхать. 1991 çулта вара Чăваш АССРĕн ял хуçалăх министрĕн çумĕ пулса тăрăшать. Тивĕçлĕ кану тапхăрĕ çитсен те çĕр ĕçченĕшĕнех тимлет, Чăваш Республикинчи хресчен (фермер) ассоциацийĕн ертÿçинче вăй хурать.

– Хăшĕ-пĕри паянхи пурнăça хурлама тăрăшать, манăн çакăнпа килĕшес килмест. Районсенче халĕ социаллă пĕлтерĕшлĕ çуртсем еплерех капмаррăн курăнса лараççĕ. Вăтă тата халсăр çынсене патшалăх кÿрентермест, вĕсене пулăшма тĕрлĕ программăсем пурнăçлать. Тĕрлĕ пособи вăхăтра тÿлеççĕ, шкул ачисем валли те условисем пур. Ялсенче пурăнакансем те хуларисем еннелле сулăнаççĕ. Хальхи çамрăксем патшалăх пулăшăвĕпе çурт-йĕр çĕклеме пултараççĕ. Пирĕн вăхăтра пÿрт лартма епле йывăр пулнă, – терĕ паянхи пурнăçа сăнланă май В.Ф. Григорьев.

Кирек епле ĕçре те тÿрĕ кăмăлпа пурнăçланине вара шурă тутăрпа чĕркенĕ тĕрлĕ медальсем, икĕ Хĕрлĕ Ялав орденĕ тата ытти чылай Хисеп палли çирĕплетеççĕ. Вĕсене хисеплĕ мăшăр чи пысăк тупра вырăнне хурса упрать.

Ачалăх, çамрăклăх пирки куççульне кăлараймасăр аса илеймерĕ хисеплĕ ветеран. Вăл тапхăр вара çав вăхăтри чылай çыннăн пекех йывăр килнĕ. Вĕсем çемьере тăватă ача юлнă. Иккĕшĕ вара йывăр чирпе нушаланса хăрăсах çут тĕнчерен уйрăлнă. Вăл вăхăтри хăрушă чылай чир-чĕр алхасни нумайăшĕн кун-çулне хуçнă.

– Паянхи пек паха медицина пирки ĕмĕтленме те пултарайман вĕт ун чухне. Халĕ ав патшалăх еплерех пирĕншĕн пуриншĕн те тăрăшать, çĕнĕрен те çĕнĕ йышши технологие хута ярать. Кирлĕ пулсан медицина ĕçченĕсем киле килсе пулăшаççĕ, – терĕ калаçăва хутшăнса унăн мăшăрĕ Валентина Кирилловна паянхи медицина тивĕçлĕ шайра пулнине палăртса.

Хăй ĕç ĕмĕрне Валентина Кирилловна ача-пăчана тĕрĕс воспитани парса ÿстерес ĕçе пиллене. Алă çул ытла шкулта тата садикра тĕрлĕ должноçсенче тăрăшнă.

Сăмах май çакна та палăртса хăвармалла. Григорьевсен икĕ ачи те медицинăн аслă пĕлĕвне илнĕ, халĕ вĕсем – врачсем. Ашшĕ-амăш сывлăхĕшĕн куллен тимлеççĕ. Телейлĕ мăшăр вара кăçалхи июнь уйăхĕнче пĕрлешнĕренпе 55 çул çитнине паллă турĕ. Пĕр-пĕрне сума сăвакан хисеплĕ ватăсен çур сăмахран пĕр-пĕрне ăнланаççĕ, пĕри самантлăха калаçма чарăнсан тепри калаçăва малалла тăсать. Малашне те çапла пулинччĕ.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Çавра сĕтел

«Çиччĕ илтиччен пĕрре кур»

Çак кунсенче районти историпе краеведени музейĕнче Пĕтĕм тĕнчери туризм кунне халалланă анлă мероприяти пулчĕ. Ĕç саманчĕ сенкер пÿлĕмрен пуçланчĕ. Кунта Ильинкăри вăтам шкулта истори предметне ертсе пыракан И.А. Каргинăн «Çĕр тата çынсем» пысăк калăпăшлă фотокуравĕ вырнаçнă. Мĕн ачаранах фотоаппаратпа туслашнăскер ку тĕлĕшри вăрттăнлăха аван пĕлет. Тăтăшах тĕрлĕ çул çÿревре, куравра пулнипе кăсăклă кашни саманта сăн ÿкерчĕке куçарать, кирек епле пулăма та ĕмĕр асра хăварать. Унăн ăсталăхĕпе шкул ачисем те, ыттисем те хаваспах паллашрĕç.

Пирĕн пурнăç пĕр вырăнта тăмасть, çавна май тăтăшах çĕнĕ çул-йĕр шырама тата ăна вăя кĕртме тивет. Хальлĕхе районта туризм ыйтăвĕпе туллин ĕçлеймен пулин те çитес вăхăтра пурнăçламалли хăш-пĕр ĕçсене палăртнă. Пĕтĕмĕшле илсен вара тупăш илессипе туризм виççĕмĕш вырăн йышăнать. Туризм ĕçĕ тупăш кăна мар, чи малтан хамăр сывлăх, ĕмĕр асра юлмалли самант, анлă тавра курăм, йывăр шухăш-кăмăлтан хăтăлмалли мел тата ытти те.

Кашни çыннăн хăй несĕлне, тăрăхне аван пĕлмелле, çавна май вĕсемпе ыттисене паллаштарма пултармалла. Ку енĕпе вара пирĕн, Муркаш районĕн, хăпартланмалли тата килен-каякана каласа кăтартмалли, тĕпчемелли сахал мар. Район территорийĕ Атăл юхан шывĕн çÿллĕ сылтăм енче вырнаçни хăйне май илемлĕ тата туристсемшĕн илĕртÿллĕ. Çакă тата ытти ыйтусем тавра «Развитие туристических маршрутов в Моргаушском районе» темăпа çавра сĕтел калаçăвĕ пулчĕ. Ăна культура тата архив ĕçĕсен пайĕн ертÿçи А.Е. Андреева уçрĕ, вăлах ертсе пычĕ.

– Пирĕн районта турист похочĕсемпе экскурсисем ирттерме, çавăн пекех туризм бизнесне йĕркелеме пур условисем те çителĕклĕ. Апла пулсан малашне ку енĕпе çине тăрса ĕçлемелле, çамрăк ăрăвăн пуçаруллăрах пулмалла. Муркаш енĕн истори аваллăхĕ те пуян, тĕрлĕ пĕлтерĕшлĕ аваллăх палăкĕсем, монументсем, чиркÿсемпе музейсем сахал мар, – терĕ район администрацийĕн пуçлăхĕ Ю.А. Иванов.

Район территорине кура виçĕ лаптăка уйăрнă. Вĕсенчен кашниех хăйне май илĕртÿллĕ. Юлашки вăхăтра Ильинкăпа Сĕнтĕр лаптăкĕ туристсене, археологсене ытларах та илĕртет. Ку тăрăхра Б.И. Гузовский музейĕ вырнаçнă, унта чăвашсен чи аслă юманĕ хÿтлĕх тупнă. Чылай малтан вара металл шăратмалли çичĕ кăмака е тата комплекс, хула ту пулнă.

– Пирĕнпе республика тата унăн тулашĕнчи тĕрлĕ интереслĕ çынсем кăсăкланни, хамăр аваллăх вăрттăнлăхне çĕклени хăпартлантарать. Ку зонăра археологи, геологи, палеонтологи объекчĕсем сахал мар. Акă пирĕн тăрăхра динозавр пуçĕн шăммине тупнă. Çакă вара пирĕн çынсемшĕн, паянхи пурнăçшăн хăйне майлă çĕнĕлĕх тата вăрттăнлăх, – терĕ Ильинка ял тăрăхĕн пуçлăхĕ Ю.В. Перцев çавра сĕтел калаçăвне пухăннисене.

Районта туризм ĕçхĕлне ытларах вăй кĕртесси, унпа тĕллевлĕрех ĕçлесси – пирĕн пĕрлехи малашнехи утăм. Çавна май ку енĕпе Муркаш районне тĕпе хурса В.Г. Кудряшов муниципаллă икĕ проект çырнă, иккĕшĕ те Чăваш Республикин шайĕнче пĕрремĕш вырăна тивĕçнĕ. Вĕсенчен пĕри «Развитие инфраструктуры сельского туризма на территории Моргаушского района Чувашской Республики» – «Лучший муниципальный проект» номинаци çĕнтерÿçи пулнă.

– Кирек кам та пĕрре курнине ĕмĕрлĕхе асра хăварать, çавăнпа та пĕр япала пирки çичĕ хут илтни пĕлтерĕшлех те мар. Эпĕ чылайранпа туризм ыйтăвĕпе тачă ĕçлетĕп. Ытти çĕршывсенче вара ку ыйтăва мала хураççĕ. Çак тĕллевпе эпир те çине тăрса вăй хурсан хамăра çÿллĕрех шая хăпартăпăр, – терĕ Виталий Геннадьевич Кудряшов туризм ĕçĕ-хĕлĕ пысăк пĕлтерĕшлĕ пулмаллине палăртса.

Муркаш районне тăтăшах çĕр-шывăн тĕрлĕ кĕтесĕсенчи ăсчахсем, тĕпчевçĕсем килсе кураççĕ, йăли-йĕркипе паллашаççĕ. Акă нумаях пулмасть Вена университечĕн профессорĕ пирĕн тăрăхпа кăсăкланчĕ. Çавăн пекех Турци, Япони тата ытти çĕр-шывсенчен килеççĕ пирĕн йăх-несĕлсемпе кăсăкланма.

– Муркаш районĕ – паллă тăрăх. Чылай тĕпчевçĕ, çыравçă, ытти паллă çынсем пирĕн тăрăхран тухнă, тĕнчипе палăрнă. Эпир ăсчахсемпе çĕр-шывăн тĕрлĕ кĕтесĕнче пулатпăр, çапах та Муркаш çĕрĕ пекки çук. Улăп тăприсем, хула тусем, ыттисем те сахал мар пирĕн, апла пулсан тĕпчемелли те, – терĕ Е.Е. Ерагин хамăр тăрăхпа хăпартланса, туризм ĕçне туллин ĕçлеттерни питĕ вырăнлă пуласса палăртса.

Çакăнта хутшăннă шкул ачисемшĕн кăсăкли кунта чылай пулчĕ. Вĕсем кунта илтнисĕр пуçне харпăр хăй куçĕпе «чĕрĕ кĕтес» те курчĕç. Музейăн пĕр пÿлĕмĕнче Ятман ялĕнчи Т.В. Малова уйрăм предпринимателĕн хăш-пĕр чĕр чунĕсем хÿтлĕх тупнă. Уйрăмах ачасем вĕсем патĕнчен хăпма пĕлмерĕç, халиччен курман тăватă уралла туссем хăйсем патне илĕртрĕç. Вăл хăй хуçалăхĕнче цесарка, декоративлă чăх, кролик, путене тата ытти халиччен курман-илтмен чылай тĕрлĕ чĕр чун усрать. Нумаях пулмасть Татьяна Викторовна ăратлă выльăхсен куравне хутшăнчĕ. Унта ăстаçă тăватă ылтăн, икĕ кĕмĕл медаль çĕнсе ыттисене тĕлĕнтерчĕ. Çавра сĕтеле хутшăнакансене вăл хăйĕн кăсăклă калаçăвĕпе татах та хăпартлантарса ячĕ. Ĕçлес, пурăнас текен çын валли чăнах та паян пур еннелле те çул уçă, патшалăх та ун йышшисене пулăшу алли тăсать.

Туризм – анлă пĕлтерĕшлĕ ĕç-хĕл, вăл тĕрлĕ енлĕ пулать, вĕсенчен пĕри ял туризмĕ (сельский туризм) пире çывăхрах та пулĕ. Туристсене хапăл тума тата вĕсене вăхăтлăх чарăнма пур енлĕ меллĕ кĕтес кирлĕ. Хăна çурчĕ йĕркелесси вара Татьяна Викторовнăшăн ют мар, халĕ вăл ку енĕпе ытларах та тимлеме палăртать, кăмăл тăвакансене хăй патне чĕнет.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Вăтă çынсен кунне çапла уявларăмăр

Паян та ĕççĕр лармаççĕ

Раççей Федерацийĕнче Вăтă çынсен кунне 20 çула яхăн ĕнтĕ çулленех чыслăн паллă тăваççĕ. Çĕр-шыв аталанăвне, предприятисемпе организацисен экономика тĕреклĕхне пысăк тÿпе хывнă ĕç ветеранĕсем çакна тивĕç те. Вĕсене сумлăн чысласси – паянхи çамрăксем умĕнче тăракан яваплăх. Пире тулли пурнăç туса панăшăн аслă çыннăмăрсем умĕнче эпир ĕмĕрĕмĕр парăмра. Çавăнпа пирĕн тав сăмахĕ те вĕççĕр-хĕрсĕр.

Юпа уйăхĕн 1-мĕшĕнче ĕçпе вăрçă ветеранĕсен Каршлăхри интернат-çуртĕнче пурăнакансемпе кунта ĕçлекенсем те Вăтă çынсен кунне сумлăн уявларĕç. Ватлăх çулĕсенче пирĕн патăмăрта канлĕх тупнă кашни ветеранах хăй вăхăтĕнче пирĕн хальхи пурнăçшăн вăй-халне шеллемесĕр ĕçленĕшĕн паян манăн чĕререн тав сăмахĕ калас килет. Пурнăçра уявсем нумай. Анчах Вăтă çынсене уйрăммăн чыслани пĕлтерĕшлĕрех, вырăнлăрах. Раççей Федерацийĕнче çакна малти вырăна кăларнăшăн эпĕ чунтан савăнатăп.

Чунĕпе çирĕп, кăмăлĕпе тĕреклĕ асатте-асаннешĕн ватлăх тени ыранхи куна шанса пăхмалла мар тенипе танлашмасть. Пачах урăхла, вĕсене çутă шанчăкпа пурăнтарасси, ыранхи куна ырă туйăмсемпе пăхтарасси – пирĕн паянхи ĕç. Çапла шутларĕç «Ĕçпе вăрçă ветеранĕсен Каршлăхри интернат-çурчĕ» республикăри патшалăх учрежденийĕнче ĕçлекенсем. Шутларĕç те ĕмĕтсене ума кăларчĕç. Вăтă çынсен кунне халалласа ирттернĕ тĕл пулу-уявра ĕçпе вăрçă ветеранĕсем паян та пирĕншĕн пысăк пĕлтерĕшли куç умне яр уççăн тухрĕ. Вĕсен матурлăхĕпе сатурлăхĕ хăех уяв парни пулчĕ.

Интернат-çуртра пурăнакансен пурнăçне хăт, илем кĕртес тĕллевпе çак кун эпир хамăр патăмăрта пурăнакансем хушшинче шашкăлла выляссипе турнир ирттертĕмĕр. Шашка вăййипе туслисем активлă хутшăнчĕç унта. Кашни тĕл пулу пысăк хастарлăхпа иртрĕ. Спорт вăл çĕнтерÿçĕсĕр пулмасть. Шашка турнирĕнче ăсталăхпа палăрнă Н.П. Павлов ветерана çитекенни пулмарĕ.

Шашистсем вăй виçнĕ вăхăтра алă ĕç ăстисен выставки ĕçлерĕ. Кунта тăратнă ĕçсем те вĕсене вată çынсем мар, пуян пурнăç опычĕллĕ ĕçченсем пурнăçланине уççăн каларĕç. Тĕрленĕ тата çыхнă экспонатсем хушшинче интернатра пурăнаканнисенпе пĕрлех кунта ĕçлекенсен ĕçĕсем те нумай пулчĕç.

Епле уяв-ха вăл ташăюрăсăр? Çак кун пире савăк кĕвĕ-çемĕпе «Янаш» ансамбль артисчĕсем савăнтарчĕç. Аслă юлташăмăрсем умĕнче Мăн Сĕнтĕр ял тăрăхĕн пуçлăхĕ А. Лаптев тухса калаçнине те ватăсем кăмăллăн итлерĕç.

«Пире манса кайманшăн сире пысăк тав. Шухăшланă ĕмĕтĕрсем пурнăçланса пыччăр» – терĕç вĕсем ял тăрăхĕн пуçлăхĕ хăйсен енче тата районта ватăсемпе епле ĕçлесе пыни пирки каласа парсан.

– Аслă ăру çыннисене тата вĕсен мухтавлă ĕçĕсене ялан асра тытассине эпир хамăрăн пĕрремĕш тивĕç тесе шутлатпăр. Вăл малашне те çаплах пулĕ, – терĕ ыйтусене хуравланă май Мăн Сĕнтĕр ял тăрăхĕн пуçлăхĕ А. Лаптев.

Аслисен ырă пуçарăвне шкул ачисем хаваслă ташă-юрăпа илем кĕртрĕç. Мăн Сĕнтĕрти вăтам шкулта вĕренекенсем – интернат-çуртăн тăтăш хăнисем. Ку хутĕнче те вĕсен концерт программи вată çынсемшĕн пысăк парне вырăннех пулчĕ. Ачасен сăвви-юррине итлесе нумайăшĕ савăнăç куççулĕ кăларнине курсан ачасен тăрăшулăхĕ харама кайманни палăрчĕ.

Пирĕн патăмăрти ветерансем татах нумай çул таса-сывă пурăнасса эпир шанатпăр. Çакăншăн хамăртан мĕн килнине йăлтах тума шантаратпăр.

В. КРЮЧКОВА,
ĕçпе вăрçă вĕтеранĕсен Каршлăхри интернат-çурчĕн ĕçченĕ.

Пĕрле савăнтăмăр

Москакасси ял тăрăхĕнче хисеплĕ ватăсене чысласси ырă йăлара. Кăçал та Вăтă çынсен кунне чаплăн паллă турăмăр. Сентябрĕн 30-мĕшĕнче Москакассинчи вăтам шкулта асатте-асаннесем йышлă пухăнчĕç. Малтан вĕсем шкул музейĕпе паллашрĕç. Кунти ĕçсем пурин кăмăлне те кайрĕç. Унта хăйсен сăн ÿкерчĕкĕсене курсан ватăсем питех те савăнчĕç.

Актовăй залра вĕсене малтанах Москакасси ял тăрăхĕн пуçлăхĕ А. Матросов ăшшăн саламласа канлĕ ватлăх та вăрăм кун-çул сунчĕ. Район администрацийĕн пуçлăхĕ ячĕпе В. Лаврентьев сăмах каланине те уява пынисем кăмăллă итлерĕç. Москакасси шкулĕн ертÿçи И. Иванов, пенсионерсен совечĕн ертÿçи В. Беспалова сумлă ватăсене чунтан саламларĕç. Уявра юбилярсем нумай пулнăран тĕл пулу каçĕ вĕсене чысланипе иртсе пычĕ. Малтанах 95 çула çывхаракан Н.С. Беловăна саламласа парне парса чыс турăмăр. Хăйне те сăмах патăмăр. Неонила Степановна çак вăхăтра мĕн кăна курман, мĕн кăна чăтса ирттермен пулĕ? Çакăн пек хисеплĕ юбилярсем залра чылай пулчĕç. Кашниннех ăшă калаçу ирттертĕмĕр. Вĕсем пирĕн ыйтусем çине хаваспах хуравларĕç.

Пухăннисене саламласа Москакасси шкулĕнче вĕренекен Д. Макарова илемлĕ юрăсем шăрантарчĕ. Ташă ушкăнĕ ташăсемпе савăнтарчĕ. «Шуçăм» юрăпа ташă ушкăнĕн хĕрĕсем илемлĕ чăваш юррисемпе уява хăт кĕртрĕç.

Концерт вĕçленнĕ хыççăн пурне те столовăйне йыхравларăмăр, тутлă апат-çимĕçпе сăйларăмăр. Кунта та илемлĕ юрă-кĕвĕ пирĕнтен уйрăлмарĕ.

Уява хаваслă ирттерме пулăшнăшăн Москакасси ял тăрăхĕн пуçлăхне А. Матросова, «Заря» ООО директорне И. Терентьевăна, О. Шураев предпринимателе, Москакасси вăтам шкул директорне И. Иванова тав тăватпăр.

Г. ГОЛУБЕВА,
Москакасси ял тăрăхĕнчи хĕрарăмсен канашĕн ертÿçи.

В. Данилов парнисемшĕн вăй виçрĕç

Сывă пурнăç йĕрки – чи лайăххи

Муркаш тăрăхĕнче сумлă спорт ăмăртăвĕсем сахал мар. Вĕсенчен пĕри – Муркашри тĕп больницăн тĕп врачĕн, ЧР Патшалăх Канашĕн депутачĕн В.Г. Даниловăн парнисене çĕнсе илессишĕн ирттерекен ăмăрту.

Юпа уйăхĕн пĕрремĕш кунĕ çăмăрлă та ăмăр килчĕ. Апла пулин те Тойкилтĕри пĕтĕмĕшле пĕлÿ паракан тĕп шкулта çак кун спорт ăмăртăвĕ хаваслăн иртрĕ. Ачасем вун икĕ шкултан пухăнчĕç.

Владислав Григорьевич вĕренекенсене ăшшăн саламласа спорт юхăмĕпе çывăх пулнăшăн тав турĕ, пурне те ăнăçу сунчĕ. «Çирĕп сывлăхлă пулас тесен ачаранпах спортпа туслашмалла. Куллен тăрăшни, кун йĕркине çирĕп пăхăнни кăна ÿсĕм тума пулăшать. Спортри пĕчĕк çитĕнÿсем те хăйсем тĕллĕн килмеççĕ», – çапла сĕнÿсем пулчĕç унăн. Хисеплĕ врач хăй те ачаранпах физкультура урокĕсене юратса çÿренине, халĕ тивĕçлĕ канăва тухнă В.П. Терентьев педагог спорта юратма вĕрентнине тата хавхалантарса тăнине те аса илчĕ.

Ачасене ăнăçлă стартпа финиш сунакансем татах та пулчĕç: район администрацийĕн капиталлă строительство, архитектура тата пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăх управленийĕн ертÿçи В.Г. Никитин, Хорнуй ял тăрăхĕн пуçлăхĕ М.В. Колесникова, Тойкилтĕ шкулĕн директорĕ И.А. Сергеев тата ыттисем те.

Тойкилтĕ шкулĕ çывăхĕнчи асфальт çул çинче кăçалхипе ачасем виççĕмĕш хут старта тухрĕç. Чи пĕчĕккисен тупăшăвне сăнама интереслĕ пулчĕ. Мала тухас тесе питĕ хытă тăрăшрĕç вĕсем. Кашмашри Богдан Яриковпа Тойкилтĕри Георгий Петров хăвăртлăхпа палăрчĕç.

Малалла кашни ÿсĕмĕн хăйĕн старчĕ, хăйĕн финишĕ – 2001 çулта çуралнисенчен пуçласа 1994 çулта çуралнисем таранах. Арçын ачасемпе хĕр ачасем хушшинче чи вăйлисем çĕнтерÿçĕсем пулчĕç.

Пĕтĕмĕшле кăтартупа вара кубока Калайкассинчи вăтам шкул команди çĕнсе илчĕ. Иккĕмĕш вырăнта – Йÿçкассисем, виççĕмĕшĕнче – Çатракассинчи вăтам шкул команди.

Мала тухнă командăсем медальсене тата хаклă парнесене тивĕçрĕç, сертификатлă та пулчĕç. Чи кĕçĕннисем те парнесемсĕр юлмарĕç. Хăйĕн тăван шкулне В.Г. Данилов волейбол, баскетбол тата футбол мечĕкĕсем парнелерĕ **(сăн ÿкерчĕкре)**. Спорт уявне тивĕçлĕ шайра ирттерме пулăшнăшăн шкул директорĕ И.А. Сергеев спонсорсене те тав сăмахĕ каларĕ: «Ачасене хавхалантарас ĕçре пуçарулăх та пĕрле чухне вăйлăрах».

Ю. ЕВСТАФЬЕВА, вĕрентекен.

ГИБДД асăрхаттарать

Куракансенчен пулăшу ыйтатпăр

Сентябрĕн 25-мĕшĕнче каçхи тăхăр сехетре районти шалти ĕçсен пайне Тивĕш сали çывăхĕнче çуран çÿрекене машина çапса хăварни пирки шăнкăравласа пĕлтерчĕç. Вырăна çитсен кунта, чăн та, вилнĕ çын кĕлетки выртатчĕ. Вăл 16 çулхи каччă пулнă иккен.

Çынна вилмеллех çапса хăварнă машина водителĕ пулăшу парасси пирки шутламан, вырăнтан çухалнă. Инкек вырăнĕнче машина пайĕн ванчăкĕсем пулнăран çакна ГАЗ-2752, ГАЗ-2217(1) модификациллĕ СОБОЛЬ, БАРГУЗИН автомашинăсем пулма пултарни паллă.

Çавăнпа та çак инкеке куракансене РФ Шалти ĕçсен министерствин районти пайне пĕлтерме ыйтатпăр: 8(83541)62267 номерпе шăнкăравласа е çак номерлĕ факспа. ГИБДД уйрăмне 62158 номерпе шăнкăравласа пĕлтерме пултаратăр.

Сентябрьте Етĕрне район çыннин заявленийĕ çитрĕ. Вăл хăйĕн автомашинин регистраци палли çухални М–7 трассăпа Шупашкартан Етĕрне хулине кайнă чухне Москакасси ялĕнче асăрханă. ВАЗ 21140 маркăллă машинăн регистраци палли: Т833ЕА21. Ăна курнисене е тупнă çынна пире маларах асăннă номерсемпе шăнкăравласа пĕлтерме ыйтатпăр.

Ответлăха кашнинех туясчĕ

Çул çинчи йĕрке кашни çынранах килет: водитель-и вăл, çуран çÿрекен-и?.. Машинăсем хăвăртлăха ÿстерсе ыткăнни, çуран çÿрекенсем çул айккипе утманни е палăртман вырăнта çул урлă каçни, велосипедпа çÿренĕ чухне йĕркене пăхăнманни – пĕтĕмпех инкек патне илсе пыма пултарать. Акă Мăн Сĕнтĕрте августăн 29-мĕшĕнче çамрăк водитель (1992 çулта çуралнă Шупашкар каччи) çул çине сиксе тухнă велосипедпа пыракана çапса каять. Водителĕн те стажĕ пĕчĕк – çав кунччен икĕ эрне маларах çеç пуçланнă, велосипед çинчи арçын та хĕренкĕ пулнă. Çапла вара иккĕшне те административлă явап тыттарнă.

Çулсем çинчи кашни пăрăнчăкрах ГИБДД инспекторне тăратма, паллах, май çук. Апла пулсан çул çине кашнинех ответлăха туйса тухасчĕ.

С. ИВАНОВ,
районти ГИБДД уйрăмĕн пуçлăхĕ, полицин аслă лейтенанчĕ.

Спорт

Хăвăрт утассипе мала тухнă

Иртнĕ шăмат кун Сĕнтĕрвăрри районĕнчи Октябрьскинче Олимп чемпионкин Е. Николаевăн парнисене çĕнсе илессишĕн хăвăрт утассипе республика ăмăртăвĕ иртнĕ. Районти ачасемпе çамрăксен спорт шкулĕн тренерĕ В. Моисеев патĕнче ăсталăха туптакан çамрăк спортсменсен команди хутшăнса малти вырăна йышăнма пултарнă.

Уйрăм кăтартусем вара çапларах: Мария Родионова, Елена Петухова, Кристина Шишокина тата Владимир Кудряшов хăйсен ÿсĕмĕсенче иккĕмĕш вырăнсем çĕнсе илнĕ; Александра Востреикина тата Станислав Серов финиша виççĕмĕш çитнĕ.

Хамăр инф.

Пĕлтерÿсем. Объявления

Кафе «Юман» принимает заказы на проведение юбилейных торжеств, день рождений и т. д. по адресу: д. Тренькино, ул. Новая, д. 15. Тел.: 66-757, 8-903-346-74-23.

* * *

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Тел.: 8-906-131-32-75, 8-927-859-91-55. 3-5.

* * *

КУПЛЮ ПУХ, ПЕРО новые и старые, гусиные, смешаные перины и подушки с выездом на дом, куриное не предлагать. Тел.: 8-905-345-05-28, 8-961-320-20-91. 1-2.

* * *

Требуются монолитчики в г. Чебоксары и г. Новочебоксарск, доставка до объекта и обратно служебным автотранспортом бесплатно (каждый день). Трудоустройство по трудовой книге, пятидневка, полный соц. пакет, куб. – 1500+премия. Тел.: 8-927-851-58-84. 2-2.

* * *

Бригада опытных каменщиков, плотников, отделочников предлагает свои услуги: строительство домов, хозпостроек, заборов, крыш и т. д. Тел.: 8-927-866-66-63, 8-927-864-09-37.

В связи с открытием АЗС (611 км. автодороги М-7 «Волга»)
Объявляет конкурс на следующие вакансии:
1. Операторы АЗС, жен., от 20 до 45 лет, образование выше среднего, хорошее знание ПК, приятная внешность, грамотная речь;
2. Заправщики АЗС, муж., жен.;
3. Специалисты по обеспечению порядка, муж., желательно отслужившие в армии;
4. Технический персонал: дворники, уборщица, слесарь.
Ждем Вас на строящемся объекте 12 октября 2011 года с 12.00 ч. до 14.00 ч., пожалуйста, захватите с собой, в свободно написанной форме, автобиографию.
Справки по тел. в г.Казани 8 (843) 255-33-00 (доб.210), отдел кадров.

Оринин шкул историйĕ

Уесра – чăваш ялĕнчи пĕрремĕш шкул

18–19 ĕмĕрсенче Оринин тăрăхĕнче вĕреннĕ çынсем сахал мар пулнă, анчах та вĕсем пĕлĕве аякри шкулсенче пухнă. Пурăна киле вĕреннĕ çынсен хавхаланăвĕпе 1861 çулхи октябрь уйăхĕн пĕрремĕш кунĕнче Орининта чиркÿ прихут шкулĕ уçăлнă.

Шкула П.П. Любимов священник тăрăшнипе лартнă. Шкул çуртне йывăçран тунă. Хакĕ 600 тенкĕ пулнă. Шкулта учительсем валли уйрăм пÿлĕм пулман.

Орининти шкул Чикме уесĕнчи чăваш ялĕсенче уçнă пĕрремĕш шкул пулнă. Каярахпа Шурчара, Юнкăра, Анат Кĕнерте шкулсем уçăлнă. 1875 çулта Ильинкăри хĕрарăмсен шкулне Оринина куçарнă, просвир пĕçернĕ çурта вырнаçтарнă. Унта хĕр ачасем арçын ачасенчен уйрăм вĕреннĕ.

П.П. Любимов шкулта 30 çул ытла хуçаланнă. Вăл чăваш ачисене чăвашла вĕрентессине хирĕç пулнă. Чăвашсене хăйсен çырулăхĕ кирлĕ мар тесе шутланă. Шкулта та педагогика енĕпе нимĕнле пĕлÿ илмен çынсем ĕçленĕ. Ачасене текста ăнланмасăрах пăхмасăр вĕренме хистенĕ. Кĕлĕсене Любимов чиркÿ-славян чĕлхипе вĕрентнĕ. Айăпа кĕнĕ ачасене типĕтнĕ пăрçа çине чĕркуçленсе лартассине, хулăпа çапассине те йĕркелен пулнă.

50 çул хушшинче Оринин шкулĕнче 28 учитель улшăннă. 1872 çултан пуçласа 1911 çулччен кунта пурĕ 1600 арçын ача вĕреннĕ, анчах та 125-ĕн çеç вĕренсе тухнă, пĕлÿ пухнă 400 хĕр ачаран 25-шĕ кăна шкул пĕтернĕ.

1891 çулта Оринин шкулне Чĕмпĕрти чăваш шкулĕнчен вĕренсе тухнă А. Иванов учитель килнĕ. Вăл вĕрентÿ методикине аван пĕлнĕ. Çавăнпах ĕçе лайăх йĕркелесе яма пултарнă. Ашшĕамăшĕсемпе тачă çыхăнса ĕçленĕ, ачасене вĕрентмелline килĕрен çÿресе ăнлантарнă. Çĕнĕ учитель тăрăшни сая кайман: шкул вĕренекенсемпе тулса çитнĕ. Шкултан лайăх пĕлÿ илсе вĕренсе тухнисене А. Иванов Чĕмпĕрти чăваш шкулне вĕренме янă.

А. Иванов учителĕн ĕçне земствăра ырламан. П. Любимов священник учительсене ура хурса пынă, шкулăн хăйĕн çурт пулман пирки вĕрентÿре чăрмав туса пынă: занятисем е пуп çуртĕнче, е тиек çуртĕнче иртнĕ. 1884 çулта ялти кулак – вулăс старшини А. Павлов – Оринин ялĕнче «пилĕк стеналлă» икĕ çурт лартнă. Пĕр пÿртне земствăна шкул валли панă, шкул попечителĕ пулса тăнă. Çапла А. Павлов шкул хуçи пулса 35 çул хушши земствăран аренда укçи (300–400 тенкĕ, пĕтĕмпе 10 пин тенкĕ) илсе тăнă. Учительсем шкул вĕренме юрăхлă мар, сивĕ те нÿрĕ тесе асăрхаттарнă, анчах хуçа 1912 çулччен шкулта пĕр юсав ĕçĕ те туса ирттермен.

1907 çулта Орининсем земствăна шкул валли урăх çурт кирлĕ пирки çырупа тухнă, анчах та А. Павлов «тăрăшнипе» ыйту пăчланнă.

Вĕрентÿ пособийĕсем çитмен. Земство шкула укçа сахал уйăрнă. Çур ĕмĕр хушшинче илнĕ кĕнекесемпе учебниксем пурĕ те 100 тенкĕлĕх кăна пулнă. Çав вăхăтрах Муркашри шкулта – 206 тенкĕлĕх, Юнкăра – 216 тенкĕлĕх, Атапайра 126 тенкĕлĕх учебниксемпе вĕрентÿ хатĕрĕсем пулнă.

Учительсем ĕç укçи пĕчĕккĕн хăйсен çемйисене çĕр ĕçлесе, тыр-пул, пахча çимĕç туса илсе тăрантарса пурăннă.

1912 çулта шкулта учительсем ылмашăннă: Я.З. Захаров вырăнне Г.С. Сергеев, Е.Н. Пихторинская вырăнне А.Я. Яковлев учительсем вĕрентме килнĕ. Иккĕшĕ те Чĕмпĕрти чăваш шкулне вĕренсе пĕтернĕ пулнă.

Г. Сергеев ачасемпе уроксенче кăна мар, шкул тулашĕнчи ĕçре те пĕрле пулнă. Ачасене çĕнĕ вăйăсем вĕрентнĕ, юрлама, спортпа туслă пулма хавхалантарнă, каçсерен «асамлă хунар» картинисене пăхнă. 1914 çулта Г. Сергеевпа А. Яковлев патша çарне тухса кайнă. Граждан вăрçинче Г. Сергеев учитель Хĕрлĕ çарта батальон командирĕ пулнă, каярах çутĕç уйрăмĕнче ĕçленĕ. А. Яковлев учитель Чăваш Автономине туса хунă хыççăн республика совнаркомĕн председателĕнче вăй хунă.

А. Павлов çуртĕнче вырнаçнă шкулта Чĕмпĕрти чăваш шкулне пĕтернĕ Яков Захаров учитель пирки те хăй вĕрентнĕ ачасем ăшă кăмăлпа аса илнĕ, çав тери тăрăшса вĕрентнине палăртнă. Учитель революци хыççăн институт пĕтернĕ, рабфакра преподавательте тăрăшнă.

(Малалли пулать).
Р. ИВАНОВА,
тавра пĕлÿçĕ, учитель.

Сăн ÿкерчĕкре: 1884 çулта тунă шкулăн çурчĕ.

Решение Собрания депутатов Моргаушского сельского поселения
от 29 сентября 2011 года № С-13/1
О передаче части полномочий администрации Моргаушского района Чувашской Республики

Заслушав и обсудив финансово-экономическое обоснование главы администрации Моргаушского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики по вопросу передачи части полномочий администрации Моргаушского района Чувашской Республики, руководствуясь частью 4 статьи 15 Федерального закона от 6 октября 2003 г. №131 «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Бюджетным кодексом Российской Федерации, Уставом Моргаушского сельского поселения,

Собрание депутатов Моргаушского сельского поселения решило:

1. Администрации Моргаушского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики передать часть полномочий администрации Моргаушского района Чувашской Республики по выделению и распределению доли средств местного бюджета Моргаушского сельского поселения Моргаушского района Чувашской республики на проведение капитального ремонта многоквартирных жилых домов по реализации программы «Капитальный ремонт многоквартирных домов, расположенных на территории Чувашской Республики».

2. Администрации Моргаушского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики заключить соглашение с администрацией Моргаушского района Чувашской Республики о передаче части полномочий согласно пункту 1 данного решения.

3. Решение опубликовать (обнародовать) в газете «Сĕнтерÿ ялавĕ».

4. Контроль за исполнением данного решения возложить на комиссию по бюджету и экономике Собрания депутатов Моргаушского сельского поселения.

Глава Моргаушского сельского поселения
Н.И. НИКИТИН.

Прогноз погоды

	среда 5 октября				четверг 6 октября				пятница 7 октября			
Местное время	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00
Облачность %												
Осадки мм												
Температура °С	+6	+8	+9	+10	+10	+9	+11	+8	+6	+9	+12	+11
Давление мм	740	739	737	733	733	735	738	739	741	742	743	742
Влажность %	93	84	86	96	94	87	66	89	94	87	83	96
Ветер м/сек	Ю 1	Ю-З 4	Ю-З 5	Ю-З 6	З 5	З 7	З 6	З 5	З 3	Ю-З 4	Ю-З 5	Ю-З 5
Солнце восход/заход		07:03	18:19			07:05	18:16			07:07	18:13	
Луна восход/заход фаза		15:53	00:28			16:11	01:46			16:26	03:02	

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Изготовим на заказ: срубы, беседки любого размера. Цена договорная, доставка по району бесплатно.
Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 3-5.

ООО «Строитель» требуются рабочие по производству керамзитобетонных блоков. (Моргаушский район, д. Юнгапоси, ул. Ягодная, 21.) Реализует блоки керамзитобетонные пропаренные. ЗАО «МСО «Моргаушская» требуется охранник. Обращаться по тел.: 8(83541)69-7-23, 69-8-59, 63-1-19.

КИРПИЧ
более 500 видов и цветов
Газосиликатные блоки
ОПТОВЫЕ ЦЕНЫ
ТК "ТЕРМИНАЛ"
г.Чебоксары, Канашское шоссе,7/1, тел.30-55-15
г.Новочебоксарск, ул. Промышленная, 41, тел.73-84-12

* * *

Требуются автомойщики на новую автомойку в с. Моргауши, муж., жен. от 20 до 40 лет. Подробности по тел.: 8-919-666-33-22, 8-927-847-45-08. 1-2.

7-10.

Муркаш районĕнчи «Сĕнтерÿ ялавĕ» хаçат
УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикин Культура, национальноçсен ĕçсен, информаци политикин тата архив ĕçĕн министерстви.
ЧР Культура, национальноçсен ĕçĕсен, информаци политикин тата архив ĕçĕн министерствин «Муркаш районĕн «Сĕнтерÿ ялавĕ» хаçат редакцийĕ» автономи учрежденийĕ.

Тĕп редактор А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир урамĕ, 9А çурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тĕп редактор - 62-1-36, яваплă секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнăç пайĕ - 62-2-82, экономика тата социаллă пурнăç пайĕ - 62-1-38.
Факс: 62-1-36; E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Çыхăну, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникаци сферине пăхса тăракан Федераллă службăн Чăваш Республикине – Чăваш Енпе ĕçлекен управленийĕ 2009 çулхи раштавăн 7-мĕшĕнче ПИ ТУ 21-00073 № регистрациленĕ.

Калăпăшĕ 1,0 пичет листи.
Ал çырăвĕсене рецензилемеççĕ, каялла таврăса памаççĕ, 2 страницăран пысăкрах хисене йышăнмаççĕ.
Рекламăпа пĕлтерÿсен чăнлăхĕшĕн вĕсене паракансем яваплă.

ИЗДАНИ ИНДЕКСĔ: 54822.
Хаçат чăвашла юн тата шăмат кунсерен тухать.
Номер дежурнăйĕ Волкова А.И.
Пичете панă 04.10.2011 ç.
Пичете памалли вăхăт: графикпа – 17 сех. 20 мин, чăннипе – 17 сех. 20 мин.
Заказ Тираж 4357.

Номер набран и сверстан в АУ ЧР «Редакция Моргаушской районной газеты «Сĕнтерÿ ялавĕ», отпечатан в типографии ГУП "ИПК "Чувашия": 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.